

300,000 LIETUVOS TREMTINIŲ VOKIETIJOJE

SIRIJOJ IR LIBANE EINA KOVOS SU PRANCŪZŲ ARMIJA

Damaske, Alepp, Homs ir Hama miestuose eina susirėmimai su kariuomene

DAMASKAS, Sirija, geg. 28 d. — Sustiprinti prancūzų kariuomenės daliniai vakar paleido šūvius į Homs miesto gyventojus, paskelbė Jamil Mardam Bey, Sirijos premjeras. Prancūzai norėjo permesti kariuomenę į Alepp, kur jau anksčiau įvyko susirėmimų su prancūzų daliniais.

Premjeras nurodė, kad visuose miesteliuose nuotaka labai įtempta, nes prancūzai nusistatė vartoti jėgą savo valiai primesti. Jis pats noris išvengti didesnio kraujo praliejimo, bet nurodo, kad ir pačiame Damaske gali įvykti susirėmimų. Susisąjūdymai eina Hama, Palmyra miestuose ir kitur.

Kai prancūzų valdžia atvežė daugiau karių į Siriją, įsakyta visiems vyrams imti ginklus ir ginti krašto nepriklausomybę. Gindžia paskelbė visuotinę mobilizaciją, sirijiečiai yra pasiryžę ginti savo krašto laisvę, jeigu būtų reikalingas.

Sirijos ir Libano gyventojai nepatenkinti prancūzais. Pats gen. Charles de Gaulle užtikrinamas, kad šiem dviem kraštams nepriklausomybė, Tautų Sąjungos Prancūzijai duotas mandatas jau pasibaigė, o dabar prancūzai

zai prievarta nori pasilikti Sirijoje.

Patirta, kad J. Valstybių ministris Young patarė Sirijos valdžios atstovams ventti stipresnių susirėmimų, nes jis mano, kad Paryžiuje padaryti diplomato žygiai padės visą reikalingą išspręsti taikiu būdu. Premjeras Mardam padarė pareiškimus spaudai apie vietos įvykius tikrai pasitaręs su britais.

LONDONAS, geg. 28 d. — Vakare ir šiandien eina susirėmimai tarp prancūzų ir sirijiečių, sako žinios iš Damasko. Patirta, kad iš abiejų pusių žuvusių skaičius yra gana didelis.

Iš Paryžiaus ateina pranešimai, kad prezidentas Trumanas bus pakviestas įsikšti į šį konfliktą. Sirijos įvykiai labai plačiai komentuojami visame arabų pasaulyje, manoma, kad tikėtai Amerikos prezidentas gali sulaukyti tolimesnį kraujo paliejimą.

Sirijos valdžia mobilizavo visus 16-60 metų amžiaus vyrus. Prancūzai konfiskavo 50 J. Valstybių sunkvežimius kariuomenės pervažinti. Arabų Lyga šaukia pokalbį, kad galėtų aptarti, kokių priemonių imtis prieš prancūzus.

JAPONAI TRAUKIASI KINIJOS IR OKINAWA SALOS FRONTUOSE

Fotografijos rodo, kad japonų sostinei padaryti nepaprastai dideli nuostoliai

PEARL HARBOR, geg. 28 d. — Ateinančios žinios sako, kad japonai traukiasi atgal visuose trijuose Pacifiko frontuose.

Okinawa saloje japonų karo jėgos pradėjo trauktis iš Shuri srities, kur buvo pati tvirtiausioji jų tvirtovė.

Kinijoje priešas traukia savo kariuomenes Nanning uosto srityje. Mindanao ir Luzon salose japonai taip pat priversti trauktis.

KINIEČIAI ATĖMĖ NANNING MIESTĄ

Vakar kiniečių kariuomenės daliniai vėl išlaisvino Nanning, Kwangsi provincijos sostinę, paskelbė kiniečių štabas.

Anksčiau šiame mieste buvo stipri amerikiečių aviacijos bazė, kuri netrukus vėl bus pataisyta.

Patirta, kad japonų karo vadovybė, norėdama sustiprinti kitas pozicijas, įsakė kariuomenės trauktis iš Nanning. Kiniečiai verčia japonus trauktis ir Hunan provincijoje.

Tokijo smarkiai nukentėjo

GUAM, Marianų salynas, geg. 28 d. — Sugrįžusių žvalgų parvežtos fotografijos aiškiai rodo, kad Amerikos aviacija padarė nepaprastai didelių nuostolių japonų sostinei.

Nukentėjo priemiesčiai, bet ir pats Tokijo centras, kur buvo moderniškai mūriniai namai, smarkiai nukentėjo.

Japonų radijas pasakoja, kad šiandien atskrido trys B-29 ir per 40 minučių apšaudė rūkstančius griuvėsius.

Debesuotas, šiltesnis. Saulė teka — 5:19; leidžiasi — 8:17.

Neiškrauti Javų Vagonai

2,000 karų su grūdais, kurie yra skiriami Europos žmonėms, sukliuvo Duluth, Minn., kadangi truksta darbininkų grūdams iškrauti.

Trieste sužeistas J. V. kareivis

ROMA, Italija, geg. 28 d. — Praeitą naktį Gorizia srityje sužeistas J. Valstybių kareivis, sako pranešimai iš Triesto.

Paiškėjo, kad vakar įvyko susisąjūdymas tarp Jugoslavijos ir italų partizanų.

Šiaurės Italijoje susidarė didokas italų būrys, kuris vedą kovą prieš jugoslavus ir komunistus.

Kretoje naciai nešiojasi ginklus

CANEA, Kreta, geg. 28 d. — Salon nuskridę korespondentai praneša, kad Kretoje pasidavę vokiečiai nešiojasi ginklus, važinėjasi automobiliais ir laisvai vaikščioja salos miesteliuose.

Kretoje vokiečiai pasidavę tikrai britams, jie turėjo daug maisto ir ginklų, galėjo ilgus metus priešintis.

Vokiečiams palikti ginklai, kad galėtų gintis nuo puolančių graikų partizanų.

Atlanto laivai su liepsnomis

LONDONAS, geg. 28 d. — Britų admiraltetas paskelbė, kad nuo šios dienos vidurnakties visi Atlanto plaukiojį laivai gali plaukti su uždegtais šviestais. Atlante pavojus plaukiojimui jau pašalintas.

—Gen. Eisenhower pareiškė, kad pirmos eilės transporto priemonėmis į J. Valstybes pasinaudos buvę ir išlaisvinti belaisviai.

Laivynas stato 20,000 laivų

WASHINGTON, D. C., gegužės 28 d. — Laivyno departamentas šiandien paskelbė, jog statoma dar 20,000 laivų, kad visas Amerikos laivynas sudarytų 127,000 įvairiais dydžio laivų.

Jeigu visus šiuos laivus statytum vienon eilėn, tai linija nusitęstų iš San Francisco iki Jokohamos.

DIDŽIOSIOS VALSTYBĖS NENORI ATSIKAITYTI NUO VETO TEISĖS

Traukia teisman vokiečius, kurie žudė nelaisvėn paimtus J. A. V. kareivius

SAN FRANCISCO, Cal., geg. 28 d. — Penkios didžiosios valstybės vakar padarė bendrą pareiškimą, kuriame tvirtina, kad jos neatsisakysiančios nuo veto teisės saugumo taryboje.

Veto teisė buvo aptarta Jaltos konferencijoje, jos nenorinčios keisti ten padaryto nutarimo.

Ekspertai stengiasi taip suformuluoti nutarimą, kad 44 nepatenkintos valstybės negalėtų išsižiešti.

JAU APTARTA DALIS KONSTITUCIJOS

Atrodo, kad planuojamoje Tarptautinės Organizacijos Konstitucijoje buvo apie 80 atskirų paragrafų.

Ivairioms komisijoms jau pavyko susitarti dėl 36 paragrafų teksto. Darbas labai sunkus, nes kiekvieną žodį privalo aptarti keli komitetai, dėl kiekvienos pakaitos reikia tartis su specialistais.

Kai vienas komitetas susitaria, tai jis siunčia aukštesnėn instancijon, kad priimtas tekstas būtų suderintas su kitais nuostatais.

Turės atsakyti už kareivių žudymą

PARYŽIUS, geg. 28 d. — Teisėjas Robert H. Jackson pareiškė, kad netrukus bus atiduoti į teismą tie vokiečiai, kurie šaudė nelaisvėn paimtus J. Valstybių kareivius.

Jie nusižengė pagrindiniams karo įstatymams, todėl ir dėl jų teismo nėra jokių trukdymų.

Karo kriminalistai eis į teismą, kai J. V., didžioji Britanija, Rusija ir Prancūzija susitars dėl teismo procedūros.

PAIMTAS NELAISVĖN PARYŽIAUS SKERDIKAS

Amerikiečiai paėmė nelaisvėn vokiečių gen. Karl Oberg, kuris okupacijos metu buvo Paryžiaus apylinkės policijos viršininkas.

Prancūzai šį smogikų vadą vadino Paryžiaus skerdiku, nes jis šimtais žudė prancūzus. Gen. Oberg sakosi, kad jis pilnės Himmlerio, tiesioginio savo viršininko, įsakymus.

Italijoje areštuotas gen. Vietinghoff ir šeši jo štabo generolai.

Pasiuntė 200 laivų į Pacifiką

LONDONAS, geg. 28 d. — Britų žinių agentūra paskelbė, kad dabartiniu metu Pacifike jau yra daugiau, negu 200 britų karo laivų.

Admiralitetas pasiuntė dar didesnių laivų skaičių, kad japonams būtų suduotas mirtinas smūgis Pacifiko vandenyse.

Pacifikan jau išplaukė patys moderniausi ir galingiausi britų laivai.

—Vienas Amerikos B-29 lėktuvas buvo sunkiai sužeistas, bet jis sunaikino 11 priešų naikintuvų.

—Carlos Prestes vadovauja komunistų propagandai Brazilijoje.

—Gen. Eisenhower perkėlė savo štabą į Frankfurtą prie Maino.

—Gen. Charles de Gaulle ateinantį mėnesį atvyks į Washingtoną pasimatyti su Trumanu.

Vėliausios Naujienos

— J. Valstybių senatorių grupė norėjo aplankyti Berlyną, bet Maskva pasakė, kad jų kelionė nepageidautina, todėl jie išvyko į Italiją.

— Lenkų valdžia paskyrė gen. Komorowski-Bor visų lenkų karo jėgų viršininku.

— Prancūzų valdžia įsakė kariuomenės apiešti Homs, Hama ir Alepp, kad neišprovokuotų didesnių nesusipratimų. Gen. de Gaulle pareiškė, kad Sirijon ir Libanane pasiūsti tikrai trys batalijonai.

— Okinawa saloje amerikiečiai užėmė Yonabaru uostą, kuris reikalingas audrų metu. Japonai bombardavo Amerikos laivyną, numušti 77 priešų lėktuvai, bet jiems pavyko nuskandinti vieną J. V. laivą.

— Mindanao saloje amerikiečiai okupavo Santa Fe, J. V. aviacija bombardavo japonų karo centrą Formozos saloje.

— Harry Hopkins vakar dar kartą tarėsi su Stalinu.

TUKSTANČIAI LIETUVIŲ MIRĖ KONCENTRACIJOS STOVYKLLOSE

Dauguma Vilkaviškio, Mariampolės ir Šakių gyventojų buvo išvaryti į Vokietiją

(Laiškas išsiųstas iš Vokietijos balandžio 30 d.)

Apskaičiuojama, kad Vokietijoje randasi kokie 300,000 atgabentų iš Lietuvos į prievartos darbus ir tremtinių. Buvo atsitikimų, kad visi tam tikrų vietovių gyventojai buvo priversti keltis į Vokietiją — kaip, pavyzdžiui Vilkaviškio, Šakių ir dalinai Mariampolės.

Vieni važiuo dviračiais, kiti arkliais pakinkytais vežimais, net taip toli, kaip Viena, Wuerzburg ir kitos tolimos vietos. Manoma, kad šimtai, jei ne tūkstančiai, mirė koncentracijos stovyklose. Prof. Starkui pripažįstama nuopelnas, kad jisai, teikdamas gydytojo pagalbą, daugelį išgelbėjo nuo mirties.

Jisai yra kun. Starkaus giminė, gyvenančio Jungtinėse Valstybėse.

Sudeginta "Naujienų" redaktoriaus P. Grigaičio tėviškė

(Laiškas rašytas Vokietijoje gegužės 7 d.)

Patyriau iš adv. Kazio Gudėno iš Kudirkos Naumiesčio (jisai siunčia ir labų dienų), kad Dr. Grigaičio tėviškės ūkis buvo sudegintas besitraukiant vokiečiams, bet visi žmonės išliko gyvi. Visi broliai ir sesers, išimant Jakaičius ir Pečkaičius (kurie yra Vokietijoje), gyvena tose pat vietose. Dr. Marcelė Jasulaitienė (dantistė) yra sveika ir dabar gyvena pas savo brolių pralotą Aleksandrą Panemunę. Tenai, tur būt, gyvena ir broliai Justinas ir Jonas.

(Laiško rašytojas sakosi susitikęs daugelį žinomų Lietuvos veikėjų ir iš jų patyręs apie kitų jiems pažįstamų asmenų likimą. Jisai sužinojo, kad jie turėjo kelias viešas ir slapas organizacijas. Toliau rašo:)

Jie apskaičiuoja, kad Vokietijoje yra tarp 300,000 lietuvių, daugumoje prievartos darbininkų ir politinių kalinių. Visi kenčia skurdą ir jiems desperatiškai reikalinga pagalba, kaip ir visiems svetimsaliams, kurie čia gyvena, kai kurie jų dargi didesniame varge, negu lietuviai.

Jie rengsi šitiems 300,000—350,000 padėti, sušelpiant juos per "Lietuvių Draugiją" ir per atsteigtą Lietuvos Raudonąją Kryžį, kurio pėdsakai dar, man rodos, tebėra Šveicarijoje, ir kur šiek-tiek pašalpos jiems jau buvo atsiųsta, bet buvo sulaukta, iki paaiškės karo padėtis.

Daugiau žinių bus paduota "Naujienose" ketvirtadienį.

PREZIDENTAS TRUMAN SIŪLO MOKĖTI BEDARBIAMS \$25.00 Į SAVAITE

Hooveris kalbėjosi su prezidentu apie badaujančios Europos reikalus

WASHINGTON, D. C., geg. 28 d. — Prezidentas Trumanas pasiūlė mokėti bedarbiams 25 dolerius į savaitę. Kongresui siunčiamame rašte prezidentas nurodė, kad kiekvienas bedarbio paramą turįs teisė gauti pilietis turi gauti bent 25 dolerius. Jis mano, kad, perorganizuojant krašto pramonę, daugelis darbininkų tūlą laiką turės pasilikti be darbo. Valdžia ėmėsi priemonių visokiems nuostoliams išvengti, bet nieko nepadarė darbininkui apsaugoti.

Prezidentas siūlo kongresui praplėsti dabar veikiančią socialinės apdraudos įstatymą. Jis nurodė, kad dabartiniu metu socialinė apdrauda naudojasi tikrai 30 milijonų darbininkų, tuo tarpu yra 43 milijonai. Kai kurios valstijos moka bedarbiams nuo 15 iki 18 dolerių į savaitę, prezidentas nurodo, kad tokios sumos nepakanka šeimynai. Baltieji Rūmai pataria kongresui pasiskubinti su šiomis pakaitomis, kad darbininkai nenukentėtų.

—Petainas kreipėsi į adm. Leahy, prašydamas liūdyti

Hooveris kalbėjosi su prezidentu

WASHINGTON, D. C., geg. 28 d. — Herbert Hoover šiandien 50 minučių kalbėjosi su prezidentu Trumanu.

Iš Baltųjų Rūmų išėjęs Hooveris pareiškė, kad jis negalys daryti bet kokių pareiškimų, juos padarysiąs pats prezidentas, jeigu ras reikalingu.

Manoma, kad prezidentas tarėsi su Hooveriu apie pašalpą badaujančiai Europai.

—Herriot ilgai kalbėjosi su gen. de Gaulle, jam siūlė aukštą vietą.

**RYTOJ
KAPŲ PUOSIMO
DIENOJ
NAUJIENOS
NEIŠEIS**

Ir raštinė bus uždaryta visą dieną.

LIETUVIŲ RATELIAI

ZEMAITES 100 METŲ GIMIMO SUKAKTIES PAMINĖJIMAS

PRAŠOME ATVYKTI

Šiandien vakare, 8-tą val., Liet. Auditorijos mažojoje svet. įvyksta tasai senai žadėtas ir lauktas žemaitės gimimo 100 metų sukakties paminėjimas. Šiuo reikalu rūpinasi Literatūros rateis. Kalbėtojai yra pakviesti: K. Augustas, Sonja Pipiraitė, Antanas Tulyš, M. Gudelis ir tulas žemaitis.

Minėjimo rengėjai prašo susirinkti visus, kurie gerbia žemaitę ir įvertina jos raštus. Nebus įžangos nė rinkliavos.

— Š.

PROGRAMAS LIETUVIŲ TAUTISKOSE KAPINĖSE

KAPŲ PUOSIMO DIENĄ, RYTOJ, PROGRAMAS PRASIDĖS LYGIAI 11 VALANDĄ RYTO

Eisena: Dariaus Girėno postas, lotų savininkai, Marozo benas, vadovaujamas K. Steponavičiaus.

Programo atidarymas: kapinių pirmininkas A. Tamkevičius.

Dariaus-Girėno postas militariškai pagerbia mirusius už žmonių teises ir laisvę.

Pagerbimui mirusių muzikos kurinys; išpildo Marozo benas, vadovaujamas K. Steponavičiaus.

Chicago Lietuvos Vyrų Choras.

Kalba V. Ambrosas.

Kanklių Mišrus Choras.

Kalba kapinių pirmininkas.

Uždarymas programo: Marozo benas, vadovaujamas K. Steponavičiaus.

Corp. Edw. Bovshis Žuvo Vokietijoje

TOWN OF LAKE. — Seni Town of Lake gyventojai ir tavern bižnieri, Juozapas ir Adelė Bovshiai, 4535 So. Hermitage Ave., gavo vieną telegramą iš Washingtono, D. C., kad jų sūnus Edwardas yra dingęs. Vėliau jie vėl gavo valdžios telegramą, kad jų sūnus, Corporal Edwardas Bovshis, buvo užmuštas Vokietijoje balandžio 23 dieną 1945 metų.

Ši žinia tėvams, Juozapui ir Adelėjai Bovshiams, uždavė didelį širdies skausmą, kuris pasiliks tėvų širdyse amžinai.

Velionis karys Edwardas šios alies karinėse jėgose ištarnavo metus ir du mėnesius. Paliko dideliam nuliūdime tėvus ir brolių Raymondą, kuris taip pat tarnauja karinėse jėgose F.C. marinų skyriuje ir buvo kovose su japonais sužeistas, o dabar yra Fort Sheridan sužeistųjų karių skyriuje.

Greitoje ateityje bus Naujienose velionio Corporal E. Bovshio skelbimas su paveikslu ir pamaldos už velionio sielą švento Kryžiaus parapijos bažnyčioje.

— Senas Petras.

Pirkite tose krantuvėse, kuriose garsinasi "NAUJIENOS"

LIUDNAS MIRTIES PRISIMINIMAS

Jau saulutė nusileido. Nebesviečia jai daugiau. Dieną užbaigė paukšteliai. Nebesčiulba jai ilgiau... Ir mėnulis su žvaigždėlėmis. Neramina jai širdies. Vien tik šaltoji žemelė. Ją glaudžia prie savęs...

ROSE JUCIUS, mirusi gegužės 25 d., 1945 m., sulaukusi 17 metų amžiaus.

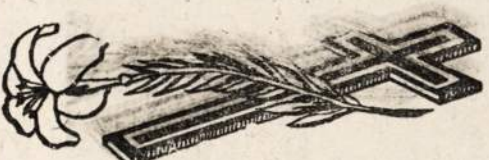
MARTHA JUCIUS, mirusi gegužės 29 d., 1941 m., sulaukusi 25 metų amžiaus.

Abi gimusios Chicago, Ill. Paliko dideliam nuliūdime motinę Pauliną, po tėvais Straukaitę, ir daug kitų giminių ir draugų.

Mano brangios dukrelės, jūs išsitės kapuose ramiai — taip tyliai — jūsų miego niekas nebetrukdė. Bet atsiminkite, brangiosios, kad kiekviena praslenkanti valandėlė, kiekviena diena mane nesą vis arčiau prie jūsų. Jūsų skaitūs veidai stovi mano akyse kasdien: jūsų sveikūs balsai ir skardus juokas tebeskamba mano ausyse. Nemieliaširdinga mirtis atskyrė jus nuo mūsų ir paliko namuose neužpildomą tuštybę ir širdyje neužgydomas žaizdas. Neužmirštu Jūs niekada ir gyvensiu Jūsų atsiminimais iki ateis diena kada ir mane šalia Jūsų paguldys.

Nuliūdusi MOTINA.

Metinės Mirties Sukaktuvės

DOMINIKAS CHARAS

Persikyrė su šiuo pasauliu gegužės 25 d., 1944 m. sulaukęs senatvės. Gimęs Lietuvoje, šilalės parap., Misulų kaime.

Paliko dideliam nuliūdime dukterį Mary Keleivis ir vyrą Art ir 3 anūkus; sūnus Edwardas ir mirtis Irene ir 2 anūkus, ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Lūdnai atminčiai mūsų brangaus tėvo bus laikomos šv. Mišios Dievo Apveizdos parap. bažnyčioje gegužės 30 d., 1945 m., 7:45 val. ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas.

Mes Taves, mūsų brangusis tėveli, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mūsų ateinant!

Nuliūdę lieka, Duktė, žentas ir Giminės.

20 METŲ MIRTIES SUKAKTUVĖS

KAZIMIERAS SERĖIKAS

Gyveno 3243 S. Emerald Av.

Persikyrė su šiuo pasauliu gegužės 29 dieną, 1925 m. Gimęs Lietuvoje.

Paliko dideliam nuliūdime mylimą moteris Barbora, 2 sūnais MM 2/c Raymond (U. S. Coast Guard) ir Pfc. Charles (U. S. Army), dukterį Estelle Exton, žentas A. Charles, 2 broliai Mykolas ir Matėjas ir kiti giminės ir draugai.

Nors jau praėjo 20 metų kaip nemieliaširdinga mirtis ištraukė Tave iš mūsų tarpo, bet mes Tave, mūsų brangusis vyre ir tėveli, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mūsų ateinant!

Nuliūdę lieka: Moteris, Sūnai, Duktė, Broliai ir Giminės.

KAZIMIERAS KINDURIS (KINDER)

Gyveno 3139 W. 40th St., Tel. LAFayette 4364

Mirė gegužės 28 d., 3:45 val. po pietų, 1945 m., sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Švenčionių apskr., Kalinėnų parap., Naujų kaime. Amerikoje išgyveno 30 metų.

Paliko nuliūdę: mylimą moteris Helena, po tėvais Spudaitę, dukterį Amelia, 6 pusbrolių Juozapas Kinduris (U. S. Army), Juozapas Belaišis ir Mykolas, Edmundas, Sylvestras ir Antanas Zabulevičiai ir jų šeimos ir kiti giminės ir draugai. Lietuvoje — brolis Adomas ir jo šeima ir sesuo Domicelė ir jų šeima.

Kūnas pašarvotas J. Liulevičiaus koplyčioje, 4348 S. California Avenue.

Laidotuvės įvyks penktadienį, Birželio (June) 1 d., 8:36 val. ryto iš koplyčios į Nekalto Pras. Pan. Sv. parap. bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Kazimiero Kindurio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam pagutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Moteris, Duktė, Pusbroliai ir kitos Giminės. Laid. Direkt. J. Liulevičius, tel. LAFayette 3572.

ATMINČIAI MANO MYLIMO VYRO

VINCO SABALIAUSKO

PAPUOSIMO KAPŲ DIENŲ. Aš nebusiu prie jūsų kapo, Papuosimo kapinių dienų. Neglostysiu jūsų kapo. Savo drebantiomis rankoms.

Aš esu labai toli. Toli, toli už kalnelių. Men sugrįžti prie jūsų kapo. Intu keletą dienelių.

Aš tik pinsi vainikėlių. Iš jaunystės svajonėlių. Ir įdusiu tam paukšteliai. Kad hunest ant tavo kapelio.

Aš prašysiu dukrytėles. Kad papuost tavo kapelį. Apšodintu gražioms gėlėms. Ir žalsioms rūtytėlėms.

Aš prašysiu lankstingėles. Kad nulikt ant tavo kapelio. Ir čiubėtų anksti rytą. Linksma gražia dainele. Aš vis tikiu, kad tu dar gyvas.

Ir tik miegi ten laikinai. Gal sugrįši dar prie mūsų. Ir pratarsi dar žodelį: ma-tė.

Liūdinti:

Moteris, Duktė, Žentas, Anūkas Sabaliauskas-Sharelis.

Atidengs Paminklą Dėdei Vaitekūnui

Rytoj, trečiadienį, gegužės 30-tą, įvyks apvaikšiojimas Lietuvių Tautiskose kapinėse. Bus atliktos atatinamos apeigos: eisenos, prakalbos, dainos. Po šių ceremonijų kapinės turės pikniką.

Bet bus taipgi surengta paminėjimų prie paskyrų kapų. Prie to ar kito kapo susirinks grupės artimųjų mirusiam atmintį sudėti.

Tokios iškilmės bus atliktos prie Benedikto (Dėdės) Vaitekūno kapo. Kapų puosimo dienoje bus atidengtas Dėdei Vaitekūnui paminklas.

Draugai ir pažįstami, ir asmenys, kurie įvertina Benedikto Vaitekūno darbuotę mūsų teatro srity, prašomi susirinkti prie jo kapo kaip 1 valandą po piet. Atidengiant paminklą bus išpildyta trumpa programėlė.

Velionies Vaitekūno paliko žmona Vitolda, sūnus Marijonas ir dukterė Irenė. Jie rūpinasi dabar atidengti vyrui ir tėvui paminklą.

ASTŪONIŲ METŲ

VYTAUTO PUČKORIAUS

Balandžio 25 dieną 1937 metais mirė VYTAUTAS, ką tik baigęs savo trumpo 18 metų amžiaus gyvenimą. Išsisi amžinai palaidotas Lietuvių Tautiskose kapinėse.

Birželio (June) 7 d. 1944 metais, karo veiksmuose žuvo EDWARDAS, Normandy laukuose, antrą dieną po Jungtinių Tautų invazijos Francijon. Tą birželio 7 dieną Edwardui sukako 22 metai amžiaus, tai buvo jo gimtadienis ir užbaigė jo gyvenimą.

Vytauto ir Edwardo mirtis mums suteikė didelį širdies skausmą ir amžiną liūdęsi.

VALERIJA IR JUOZAS PUČKORIAI.

VIENŲ METŲ

EDWARDO PUČKORIAUS

Mirties Sukaktuvių Paminėjimas

JONAS WESNAUSKAS

GYVENO 3494 SO. LOWE AVENUE

Mirė gegužės 27 d., 1:30 val. ryto, 1945 m. sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Mariampolės apskr., Sasnavos parap., Purvinskių kaime.

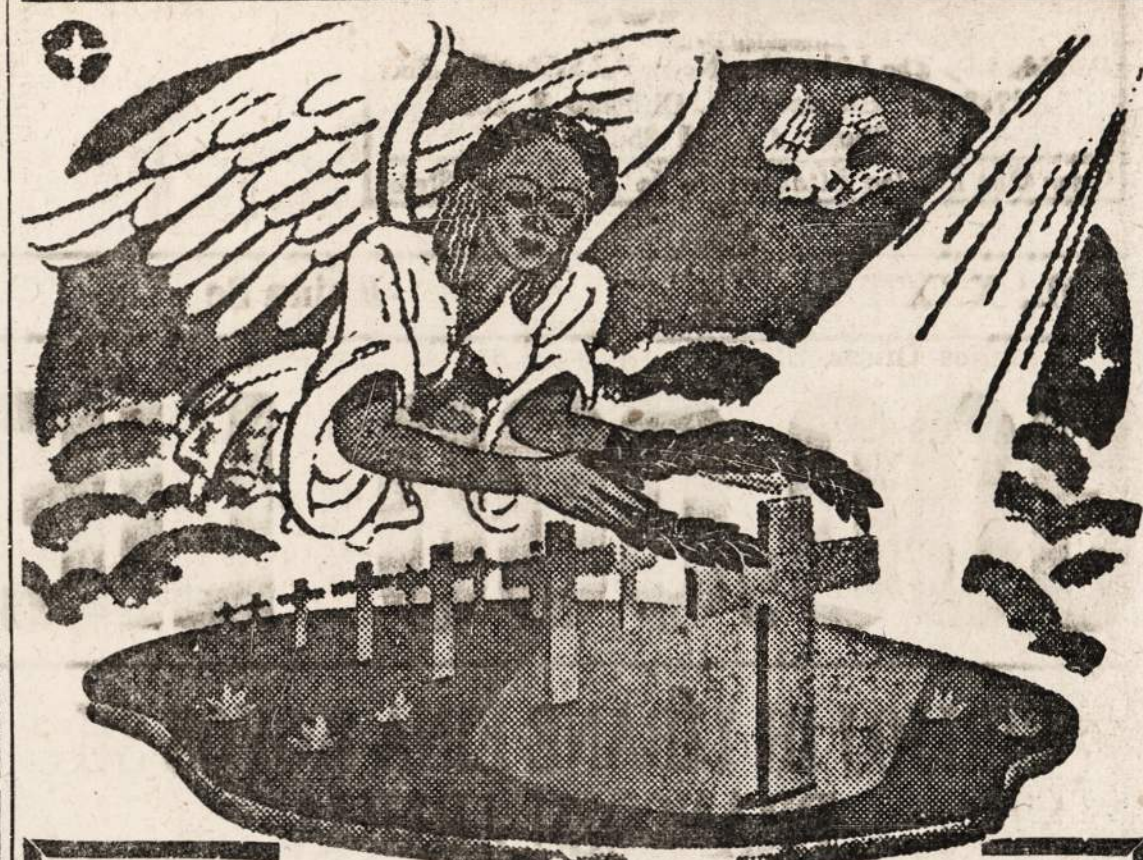
Paliko nuliūdę: moteris Marijona, po tėvais Barcaitę, po pirmu vyrų Sprage; posūnis Corp. Antanas Sprage (U. S. Army); podukrė Ona ir jos vyras John Šukis; brolis George ir jo šeima; Leavenworth, Kansas; 4 švogerkos: Suzana Vikerotas, ir jos šeima; Petronė Šileikas ir jos šeima; Jieva Baliunienė ir jos šeima; Antanina Pučkoriaus ir jos šeima. Lietuvoje tėvas, 4 broliai ir 2 seserys.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 So. Halsted Street. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, gegužės 31 d., 1:00 val. po pietų. Iš koplyčios bus nulydėtas į Lietuvių Tautiskose kapines.

Visi a. a. Jono Wesnausko giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam pagutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Moteris, Posūnis, Podukrė, Brolis ir švogerkos. Laid. Direkt. P. J. Ridikas, Tel. YARDS 1419.

A. B. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 0142

1410 South 50th Avenue

TELEFONAS CICERO 2109
CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YARDS 1741-1742

4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAFayette 0727

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

ALFRED VASAITIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

1926 SO. CICERO AVENUE Tel.: CICERO 1003
Moderniška Koplyčia. Patarnavimas visoje Chicagoje ir Ciceroje

Laidotuvių Direktorai

NARIAI

Chicagos

Lietuvių

Direktorių

Asociacijų

Ambulance
Patarnavi-
mas Dieną
ir Naktį

TURME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

MAŽEIKAS

3319 LITUANICA AVENUE

EVANAUSKAS

Phone YARDS 1138-1139

LACHAWICZ IR SUNUS

TEL.: CANAL 2515 FULL 1270 COMMODORE 5765
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

ROAD TO VICTORY!

Chicago Lithuanian Society

CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJA

Pašalpos Ligoje, Pomirtinių ir Kultūros Draugija.
Draugijos Ofisas, 1739 So. Halsted Street. Telefonas Canal 0117

VALDYBA:
K. KAIRIS, prezidentas K. AUGUSTAS, išdininkas
K. P. DEVEIKIS, vice-prez. G. M. CHERNAUCKAS, trustisas
EMMA ASCILLA, sekretorius P. MILASEVICIUS, trustisas
P. MILLER, finansų sekretorius
DR. MONTVIDAS, Dr. jos Daktaras, K. GUGIS, Dr. jos Advokatas

KAPŲ PUOŠIMO DIENA

Rytoj — tradicinė Amerikos me laipsnyje yra velionies Mickevičiaus nuopelnas. Taip pat

Milijonai žmonių aplankys savo tėvų, savo giminių, savo artimų draugų ir pažįstamų kapus. Aplankys juos, apžiūrės bei papuos. Prisimins praeitį, kada tie kapų gyventojai dar buvo gyvi. Prisimins jų draugijoje praleistas linksmas ir liūdnas valandas.

Rodosi, jie tik vakar gyveno. Kartu su mumis linksminosi, kartu su mumis liūdėjo, kartu su mumis dalyvavo įvairioje veikloje.

Šiandien jų jau nėra. O rytoj... rytoj ir mes būsim septynių tūkstančių metų senumo su vakarykščių dienomis...

Chicago Lietuvos Draugija jau yra netekusi geroko skaičiaus savo narių. Ji yra netekusi žymių veikėjų, taip sakant, pionierių.

Štai Tautiškos kapinėse ilsisi Julius Mickevičius.

Nuo pat Chicago Lietuvos Draugijos susikurimo Julius Mickevičius pradėjo joje veikti. Faktiškai jis buvo vienas iš daugiausia pasidaravusių draugiją bekuriant; jis buvo vienas ir draugijos stelgimo sumanytojų.

Kai vėlesniais laikais jis atsisistojęs draugijos vadovybės priesakyje, tai prasidėjo tiesiog negirdėtas lietuvių organizacijose veikimas.

Jis pravedė kelis kontestus naujiems nariams gauti. Suorganizavo didelį būrį kontestantų, kurie tiesiog lenktyniavo. Kai kurie tuo kontestantų po kelis dešimtis ir net po kelis šimtus naujų narių gavo.

Maža to: velionis Mickevičius sugebėjo pritraukti visą eilę draugijų, kurios likvidavosi ir susiliejo su Chicago Lietuvos Draugija. Pagaliau jo vadovybėje buvo įsteigtos kultūros draugijos, kurių priskaitoma net penkiolika.

Jei šiandien Chicago Lietuvos Draugija yra didžiausia lietuvių lokalinė organizacija visoje Amerikoje, tai čia žymia-

me laipsnyje yra velionies Mickevičiaus nuopelnas. Taip pat yra jo nuopelnas, kad toji organizacija yra įregistruota valstijos apdraudos departamente ir yra to departamento kontroliuojama.

Puošimo dienos išvakarėse mums pravartu tie faktai prisiminti, kad galėtumėme atiduoti pagarbą tam, kam toji pagarba priklauso.

Pravartu mums prisiminti ir Petrą Galskį, kuris taip pat pradėjo darbuotis Chicago Lietuvos Draugijoje nuo pat jos susikurimo.

Galskis buvo vienas pirmųjų draugijos pirmininkų. Vėliau, kai draug

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telephone CANal 8500.

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
\$6.00 per year in Canada	
\$6.00 per year outside of Chicago	
\$8.00 per year in Chicago	
3c. per copy.	
Užsakymo kaina:	
Chicagoje—paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Vienam mėnesiui	1.50
Chicago per išsiuntinėjus:	
Vieną kopiją	3c
Savetele	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinės Valstybės, ne Chicago:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Vienam mėnesiui	1.50
Užsieniui:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Vienam mėnesiui	1.75

Naujienos eina kasdien išskyrus sekmadienį. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telefonas CANal 8500.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Lietuvos tremtiniai Europoje

“Naujienos” tik-ką gavo iš tikrų šaltinių didelį pluoštą žinių apie Lietuvos tremtinius, išblaškytus įvairiose Vakarų Europos šalyse, daugiausia Vokietijoje, ir šiek-tiek informacijų apie pačią Lietuvą ir kai kuriuos mums žinomus asmenis.

Pasirodo, kad vienoje tiktai Vokietijoje dabar yra tarp 300,000 ir 350,000 žmonių iš Lietuvos. Tame skaičiuje yra surasta daug žymių asmenų — buvusių Lietuvos ministrų, profesorų, gydytojų, advokatų, rašytojų, politinių partijų vadų, ir t. t.

Apie kai kuriuos jų žinios yra visai tikslios, nes mūsų informuotojas su jais matėsi ir kalbėjosi; keletas jų persiuntė “Naujienų” redaktoriui lašų dienų. Apie kitus patirta, kur jie gyvena; dar apie kitus, kur jie buvo neperseniai.

Mažesni skaičiai lietuvių gyvena Francūzijoje — Paryžiuje arba įvairiose jos provincijose. Kiti atsidiūrė Šveicarijoje ir kitose šalyse.

Kaip jie pateko iš Lietuvos į Europos vakarus, dar bus, tur būt, negreita tiksliai sužinota. Bet daugumą jų vokiečiai išvežė prievarta. Vienus vežė į privalomus darbus Vokietijoje, kitus (kurie tuo ar kitu būdu nusikalto naciams arba atrodė jiems pavojingi) gabeną į koncentracijos stovyklas ir tenai kankino ir marino badu.

Daugelio tremtinių pasakojimai, kuriuos mūsų korespondentas užrašė, sudaro pasibaisėtiną vargo ir kentėjimų vaizdą. Kai kurie vos gyvi išimti iš koncentracijos stovyklų. Beveik visi jie baigia nudėvėti paskutinius marškinius ir sulopytus švarkus. Jiems trūksta avalynės ir, labiausia, maisto.

Jiems reikalinga ko umiausia pagalba.

Tačiau nė vienas jų nenori patekti po sovietų Rusijos leteną! Kol sovietų komisarai šeiminkauja Lietuvoje, jos tremtiniai yra pasiryžę geriau skurdą kęsti svetimoje šalyse, negu grįžti į savo tėviškes, iš kur juos Stalino žvalgybininkai, veikliausia, išgrūstę į Sibirą arba Turkestaną.

Amerikos valdžia neišduoda tremtinių bolševikams

Prieš keletą savaitių pradėjo ateiti žinios iš Europos, kad lietuviai belaisviai, kuriuos naciai prievarta buvo paėmę į savo kariuomenę arba išvežę į privalomus darbus Vokietijoje, esą atiduodami į sovietų karo viršininkų rankas ir siunčiami į SSSR.

Susirūpinusi šiais pranešimais, Amerikos Lietuvių Taryba kreipėsi į aukščiausiąs valdžios įstaigas Washington, prašydama užtarimo tiems nelaimingiems žmonėms. Dabar gauta iš valdžios atsakymas, kuris žyriam laipsnyje tą baime išsklaido.

Atsakymas sako, kad Amerikos valdžios nusistatymui būtų priešinga versti žmones prieš jų valią važiuoti į savo tėviškes arba savo šalis, kurias jie apleido “dėl pavojaus, kuris grėsė jų gyvastims ir laisvei dėl jų rasės, religijos arba politinių įsitikinimų”.

Toliau tame valdžios atsakyme specialiai pabrėžiama, jogei

“Jungtinių Valstybių valdžios nusistatymas numato, kad Lietuvos piliečiai nebus grąžinami į Sovietų Sąjungą, jeigu jie patys teigiamu būdu nepasakys už Sovietų pilietyste.”

Vadinasi, nepakanka to, kad koks nors sovietų komisarai prašo Lietuvos pilietį į sovietinius piliečius. Jeigu tas žmogus ir nesipriešintų šitokiam komisarų sauvaiavimui, tai jais dar vistik nepatektų sovietų valdžios “globon”. Jisai turi pats reikalauti “affirmatively claim”), kad jisai būtų pripažintas sovietų piliečiu, — tik tai tada Maskvos angelai gali vežti jį į matušką Rasiją arba pas draugą Palekį.

Po šitokio paaiškinimo, kurį Amerikos Lietuvių Taryba gavo iš Washingtono, mums kaip akmuo nuslinko nuo širdies. Galime būti ramūs, bent kiek tai liečia Lietuvos tremtinius, esančius Amerikos karo okupacijos srityse, kad jie bolševikams nebus išduoti.

Šimtai tūkstančių lietuvių, esančių vakaruose nuo Elbės upės, išliks laisvi ir, kai Lietuva bus išlaisvinta, galės grįžti namo.

APŽVALGA

PIKTAS BEGĖDĖS LIEZUVIS

V. Tysliavienė savo piktuose Amerikos Lietuvių Tarybos šmeižimuose priejo prie to, kad emė prikaišioti laikraščiams, kurie remia ALT, ir jų redaktoriams net visuomenės pinigų savinimąsi. Ji rašo:

“Be to, kiekvienas jų (redaktorių) dar turi palinkimą ne visai teisėtai pasinaudoti vadavimu išdais savo laikraščių reikalams.

“Taip daro Naujienos ir Draugas...” (Vienybė, 1945 m. geg. 25 d.)

Kuo p-ia Tysliavienė remia šitokius kriminališkus šmeižtus?

Ar ji turi bent menkiausių įrodymų apie “Naujienų” arba “Draugo” redaktoriaus “palinkimą” pasinaudoti pinigais, kuriuos visuomenė aukoja Lietuvos vadavimui, “savo laikraščių reikalams”?

Ar ji gali nurodyti bent vieną faktą, kuris liudytų, kad tokiomis visuomenės aukomis “ne visai teisėtai” pasinaudojo “Naujienos” (arba “Draugas”)?

Yra faktas, kad “pasinaudoti” Amerikos Lietuvių Tarybos išdo pinigais negali niekas, nes pinigai yra padedami banke ir visi išmokėjimai yra atliekami čekiais, ant kurių turi būti bent dvejų Vykd. Komiteto narių parašai.

Yra faktas, kad nei “Naujienos” nei kitas kuris laikraštis neima nė cento už dedamus juose ALT pranešimus, straipsnius, aukų sąrašus ir t. t.

Yra faktas, kad “Naujienos” ne tiklata negauna jokio atlyginimo už duodamą jų skiltyje vietą ALT reikalams, bet leidžia dovanai naudotis rastinėse patalponis Tarybos mitingams, rašomomis mašinėlėmis, deskomis ir “filing” spintomis.

“Naujienų” redaktoriaus eina sekretoriaus pareigas už dyką, pašvėsdamas toms pareigoms dažnai daugiau laiko ir energijos, negu savo darbui prie laikraščio.

Ir, be to, “Naujienų” Bendrovė yra pakartotinai aukojusi po \$25 Tarybai.

Šito viso akivaizdoje, p-ia Tysliavienė drįsta prikaišioti “Naujienoms” ir jų redaktoriui “ne visai teisėtą” naudojimąsi Lietuvos vadavimui sudėtomis aukomis!

“Vienybė” redaktorių šitą purviną savo žmonos rašinį idėjo.

Mes reikalaujame, kad artimiausiam to laikraščio numeryje būtų šis begėdiškasis Tysliavienės šmeižtas atsauktas!

3,500,000 UŽMUŠTŲ VOKIEČIŲ

Vienas Amerikos korespondentas praneša iš Paryžiaus, kad Vokietija, pačių vokiečių apskaičiavimu, neteko šiame kare mažiausiai pusketvirtą milijono gyvasčių. Sako:

“Vokiečiai apskaičiuoja, kad jų armija, laivynas ir oro jėga neteko tarp 3,500,000 ir 4,000,000 vyrų, užmuštų arba mirusių nuo žaizdų nuo karo pradžios, 1939 m. rugsėjo mėnesyje, iki pereinios žiemos.”

Kiek žuvo per žiemą ir pavasarį, niekas tikrai nežino, nes dėl komunikacijos suirimo ir netvarkos karo vadovybės įstaigos tikslų skaitlinių nebuvę vedama.

Pirmame pasaulio kare, kuris tęsėsi nuo 1914 m. rugpjūčio mėn. iki 1918 m. lapkričio, vokiečių nuostoliai užmuštais ir mirusiais nuo žaizdų buvo daug mažesni, būtent: 1,772,700.

Šiame kare žuvo nemažas skaičius ir civilių gyventojų Vokietijoje, kai sąjungininkų lėktuvai bombardavo jos miestus, geležinkelius ir pramonės

centrus. Kai kurie miestai yra visai sugriauti. O per pirmąjį pasaulio karą Vokietija buvo, galima sakyti, visai nepaliesta.

EDENAS REIKALAUJA, KAD SSSR NESIKISTŲ Į KITŲ TAUTŲ REIKALUS

Britanijos ir Sovietų Sąjungos abipusės pagalbos sutarties sukakus trejiems metams, užsienio reikalų ministeris Anthony Eden pasiuntė sveikintimo telegramą komisarui Molotovi, primindamas jam, kad sovietų valdžios užsimojimui grobti svetimas žemes ir kištis į svetimų valstybių reikalus stato į pavojų tarptautinę taiką.

Britų-sovietų sutartis yra padaryta, kaip žinoma, dviem dešimtim metų.

Savo telegramoje britų užsienio ministeris tarp kitko sako:

“Dabar mes esame pokari- nėje stadijoje, kurioje pagal mūsų sutartį mes esame su- sitarę glaudžiai ir draugingai kooperuoti, atsižvelgiant į kitų Jungtinių Tautų intere- sus ir nesiekiant sau jokių teritorinių pasipelnymų ir taip pat susilaikant nuo kiši- mosi į vidujinius kitų valsty- bių reikalus.

“Aš esu tikras, kaip visuo- met, kad jeigu mūsų dvi ša- lys bus ištikimos Anglų-so- vietų sąjungos dvasiai ir vė- lesniems susitarimams, ku- riuose jos abidvi dalyvaus, tai Europa gali tikėtis pasto- vios taikos ir bendros pažan- gos.”

Tai yra reikšmingas sveiki- nimas. Edenas aiškiai primena Maskvos komisarui, kad Sovietų Sąjunga pradžioje negrobti svetimų žemių ir nesikišti į vi- dujinius kitų tautų reikalus, ir jisai pabrėžia, kad tik šiomis sąlygomis bus užtikrinta pasto- vi taika Europoje.

Kitaip sakant, britų ministe- ris išpėja Maskvą, kad jos da- bartinė politika prieštarauja sutarties su Anglija ir stato Euro- pos taiką į pavojų.

LENKŲ POLITIKOS VINGIAI

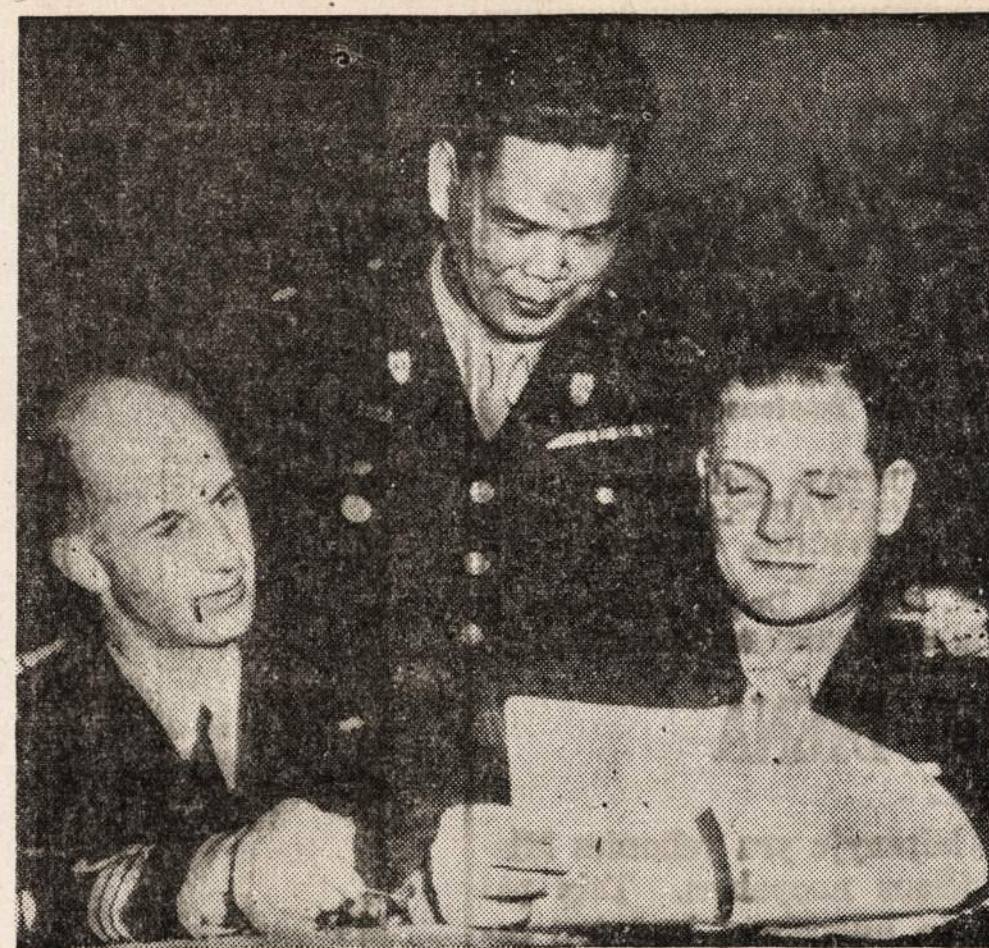
Neseniai vienas lietuvių sa- vaitraštis idėjo neva “Lietuvos Tautinės Tarybos pareikšimą”, kurį būk išleido koks ten slap- tai veikiantis “Komitetas Lietu- vos Valstybei Atstatyti”. Iš pa- ties to dokumento turinio kiek- vienas protaujās žmogus galė- jo numanyti, kad tai yra tam tikrų lenkų propagandos fabri- kacija, nes jame išreiškiama pagaidavimas “sujungti nepri- klausomą Lietuvos valstybę su Lenkijos valstybe”. Joks atsak- omingas visuomenės sluoksnis Lietuvoje tokių unijų su Len- kija nepagaidauja!

Bet paskutiniu laiku mums teko patirti, kad ta propagan- da yra vedama Europoje pla- čiai. Lenkai turi įsteigę Lon- done “Central European League”, kuri leidžia biulete- nius ir fabrikuoja lietuvių var- du atsišaukimus; taip pat turi “Central European Federal Club”, kuris neva atstovauja 13 tautų centralinėje Europoje ir rašo rezoliucijas jų vardu.

Nuo šitos klastingos propa- gandos reikia apsisaugoti. Ko- operuoti dorai ir teisingai — tai vienas dalykas, o duoti sa- ve panaudoti sukiems “sky- mams” — tai visai kitas.

—Seržantas George Murphy, kuris surado vokiečių banko aukso atsargas druskos kasyk- loje, parvažiavo atostogoms tik- tai su 15 centų. Jis negavo jo- kių radybų.

—Prancūzų valdžia nepaten- kinta Sirijos ir Libano nutari- mu kovoti prieš gen. de Gaulle pastangas sustiprinti karo gar- nizonus.

Įvairių Jungtinių Tautų kariai ir veteranai, kurie atvyko į San Francisco kurti Pasaulio Veteranų Orga- nizaciją taikai palaikyti. Iš kairės į dešinę: Edward Ferris (Britų laivyno); Maj. Ricardo C. Galang (Filipi- nai) ir Corp. Donald Kelar, Amerikos marinas.

VL. ANDRIUKAITIS

Kruvina Laisvė

(Tęsinys)

—Achmatovaitė mes šiandie- ną paleidomė... — tęsė po pau- vos Eršovas. — Ji daug ką mums pasakojo... Ir apie tamstą nema- ža papasakojo. A...?

Jurgis tylėjo.

—Ji sakė, kad po atvykimo į Chersoną, tamsta tuoj susiti- kai su pulkininku Zaicevu ir kelis kartus su juo tarėsi. Ji sakė, kad tamsta iš Zaicevo ga- vai kažin kokius sąrašus, stam- bią pinigų sumą ir... ginklų... Ką tamsta pasakys?

Jurgis šyptelėjo.

—Visa tai gryniasias melas.

—Tai tamsta sakai, kad Ach- matovaitė meluoja?

—Nežinau kas meluoja, bet visa, ką tamsta man čia apie mane pasakojai — gryniasias melas.

Eršovas vėl kiek laiko krapš- tėsi apie nagą.

—Vadinasi, tamsta neigi, kad buvai susitikęs su pulkininku Zaicevu?

—Ne, neneigiu. Buvau susiti- kęs antrą po atvykimo dieną. Šičia, buvusios komendantūros būstinėje. Čia jis mane pakvie- tė pas save pietų ir tą pačią dieną pietavau jo namuose.

—O ko tamsta buvai atvykęs į komendantūrą?

—Gauti kokio dokumento, kad išsiformavus pulkui esu iš kariuomenės paterstas.

—Ar žinoma tamstai, kad ko- mandantūroje buvo registruoja- mi savanoriai ir baltųjų armija?

—J baltųjų armiją? Ne, ne- žinojau apie tat. Komendantū- roje gavau tik dokumentą, kad esu iš kariuomenės paleistas. Tas dokumetas, tur būt, yra su kitais atimtais iš manęs do- kumentais?

—Taip, aš jį mačiau.

Eršovas neskubėdamas kurį laiką kažin ką rašė pieštuku. Baigęs vėl paėmė į ranką revol- verį.

—O Achmatovaitė? Ji tam- tos meluotė?

—Kas man Achmatovaitė, tamsta gali rasti ryto tarđymo protokolą pavartęs, — suraukė antakius Jurgis.

—Bet aną naktį, kai ji buvo atbėgusi pas tamstą? Su ja iš- tvirkavai? Juk taip?

Eršovas labiau pasilenkė per stalą į Jurgio pusę. Jo lūpas kreivino pykčio ar pajaukos šypsena. Plonyčiai pirštai mėš- lungiškai spaudė nagą.

Jurgis tylėjo. Jis instinktyviai pajuto, kad artinasi svarbiau- sias šio tarđymo momentas, kad ligi tol Eršovas tik kažin ko dėsė. Krūtinėje jam dar la- biau pasunkėjo.

—Ištirkavai? A...? — prisi

AMERIKOS LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRO PRANEŠIMAI

ATSILIEPIMAI APIE LEIDINĮ

NEW YORK (LAIC) — Kun. J. A. Karalius, Shenandoah, Pa., pirmutinis užsiskė 10 egz. "Gilliebert de Lannoy in Medieval Lithuania" paskleidimui tarp svarebinių Amerikos įstaigų ir knygynų. Kun. K. Paulonis, Brooklyn, N. Y., užsiskė vieną knygą sau ir 4 knygas kitoms įstaigoms.

Lietuvos Ministeris p. P. Žadeikis pastebi, kad "knygelė daro gero įspūdį. Sveikinu dėl rimto susidomėjimo Lietuvos istorija". Konsulas P. Daužvardis (Chicago) veikalą vadina "gražiu ir reikšmingu lietuvišku darbu, kuris patvirtins ir pajaisins lietuvišką knygų lobyną anglų kalba". Vice-konsulas V. Stašinskas (New York) pažymi, kad tai "krūpštus ir didelis darbas, kuriuo angliškai skaitančiai visuomenei atverstas naujas ir iki šiol nežinomas mūsų praeities puslapis". Latvijos Ministeris Dr. A. Bilmanis leidinį pavadina "magnificent" ir pasveikina LAIC.

Ligi šiol recenzijas parašyti pažadėjo: The Classical Outlook (Vanderbilt University, Nashville, Tenn.), Quarterly Bulletin of the N. Y. Historical Society, Records of the American Catholic Historical Society (Philadelphia, Pa.), American-German Review (Carl Schurz Memorial Foundation, Philadelphia, Pa.), American Swedish Historical Yearbook, American Irish Historical Society, University of Minnesota, Duke University (N. Carolina), Journal of Central European Affairs (University of Colorado), N. Y. Genealogical and Biographical Record (July 1945).

Veikalą paminėjo N. Y. Times Book Reviews. To pasekmėje visa eilė mokslo įstaigų užsiskė leidinį.

Vineland, N. J. Historical and Antiquarian Society veikalą apibūdina kaip "a pleasure to the eye, even as its contents is to the mind". Worcester, Mass. Antiquarian Society džiaugiasi papildžiusi savo rinkinį apie vėlionį Prez. Rooseveltą.

Veikalas kainuoja tik \$1.00. Įvairių kolonijų įstaigų ir veikėjų yra raginami užsiskėti knygą skleidimui vietos knygynuose ir mokslo įstaigose.

J. A. V. NUSISTATYMAS DĖL LIETUVOS PABEGĖLIŲ

NEW YORK (LAIC) — Į ALT raštą dėl kaikių incidentų, neigiamai paveikusių Lietuvos pabėgėlius Europoje, kompetentingos įstaigos pranešė raštu:

"It is contrary to the policy of this Government to arrange for the involuntary repatriation of persons who have had to leave their countries of residence because of the danger to their lives and liberties on account of their race, religion or political beliefs. Your letters have been brought to the attention of competent officers... who will give them every proper consideration."

"United States Government policy provides that Lithuanian nationals will not be repatriated to the Soviet Union unless they affirmatively claim Soviet citizenship. Reports of violations of this policy would naturally be subject to investigation, but no specific reports of such violation have come to my attention."

Todėl, tenka manyti, kad geg. 24 d. susitarimas tarp Amerikos-Anglijos sąjungininkių ir Sovietų karinių vadovybių dėl repatriacijos nepalies Lietuvos piliiečių: lietuviai pabėgėliai galės saugiai pasilikti Vakarų Europoje.

ZINIOS IS LATVIJOS

WASHINGTON (LAIC) — Latvijos Pasiuntinybės biuletenis praneša, kad Latvijoje rusai tebevykdo deportacijas Lietuvos piliiečių: lietuviai pabėgėliai galės saugiai pasilikti Vakarų Europoje.

Žemės sklypų dovanojimo praktika pasikeitė: vieton 20 hektarų, dabar leidžia valdyti tik nedaugiau 15 ha. NKVD agentas Kadikis paskirtas Rygos Universiteto rektoriumi. Filologijos fakulteto dekanu paskirtas komunistas Uptis. Kadangi pastarasis nėra baigęs nei gimnazijos, tai Latvijos Universiteto vardu jam suteiktas garbės daktaras.

Kovo 31 d. Rygos radio skelbė: "Latvių nacionalistų gaujos įsikūrė užsienio... Jei jie pateks į Sovietų valdžios nagus, tai jie irgi bus išstremti Sibiran ir sunaikinti... Kol kas tik kriminaliniai elementai tremiami: buržujai, nacionalistai inteligentai, aizsargai, buvę policininkai ir tt."

Sis grąsinimas parodo, kad LAIC paskelbti Serovo-Guzevičiaus patvarkymai vykdomi ir dabar. Prāvartu prisiminti, kad 1863 metais Muravjovas Korikas mokėdavo tik po 5 rublius už ginkluotą sukilėlio išdaviką, 3 rublius už neginkluotą sukilėlį — bet tuomet pinigai buvo brangesni... Anuomet vos keli išdavikai atsirado.

NAUJIENŲ-ACME Telefono...
Is vokiečių kariuomenės išlaisvinti lietuviai Italijos fronte.

Protestantų kunigai Latvijoje kol kas neliečiami — jie gali laikyti pamaldas, jei pajėgia sumokėti aukštus mokesčius. Kol kas jiems tiktai neduodama maistui gauti kortelių. Įsteigta bedievybei skleisti draugija su 321 skyriumi. Rygoje įsteigta "pionierių" mokykla su 34 vaikais. Iš Rusijos importuojamos propagandinės filmos bedievybei skleisti ir 69 kino-projektoriai.

Vokiečiai prievartos keliu, kaip ir Lietuvoje, išvežė liuteronų arkivyskupą J. Grinbergį, ir katalikų vyskupą J. Rancaną ir B. Sloskaną. Arkivyskupas J. Springovič išsislapstė Aglonos vienuolyne.

Iš švedijos pranešama, kad Madonos radio irgi grąsino naikinti "nacionalistus" ir kad Sovietų lėktuvai nuskandino daug laivelių su pabėgėliais.

TERORAS BULGARIIJOJE

WASHINGTON (LAIC). — Nors Bulgarijos įstaigos oficialiai praneša, kad ligi šiol liudies teisimai" pasmerkė "tik 1,150 asmenų", betgi Londono "Times" aukų skaičių nustato 25,000. Amerikiečių sluoksniui Turkijoje apskaičiuoja, kad komunistai ligi šiol likvidavo 50,000 žmonių — t. y. vieną procentą visų Bulgarijos gyventojų.

Kol kas niekas nepatiekia tikslų duomenų iš Lietuvos.

BALTIJOS PAJORIS RUSIJOS VAIKAMS

WASHINGTON (LAIC). — OWI Baltic News Bulletin praneša, kad, pagal Maskvos radio, 1,700,000 Rusijos vaikų šią vasarą atostogaus Baltijos pajūry — "išvaduose" Lietuvos. Tam tikslui jau rekvizuoti geresnieji pastatai ir steigiamas 3,000 stovyklų. Tas pats radio pranešė, kad Ukrainos pajūry atostogaus "du syk daugiau vaikų, kaip pernai".

Pranešimas nepasako, kur nukraustyti tų "geresnių pastatų" savininkai Baltijos valstybėse. Pažymėtina, kad prieš karą visų trijų Baltijos valstybių gyventojų skaičius nesiekė 6 mil. Tai trečdaliu padaugęs gyventojų bent šiai vasarai...

LENKIJOS KVISLINGAS — FASISTAS

WASHINGTON (LAIC). — Savaitraštis Human Events praneša, kad Maskvos sukurtos Lenkijos "vyriausybės" užsienio reikalų ministerių paskirtas Vincenčs Rzymowski, buvęs Kurjer Poranny redaktorius, fašistas ir Pilsudskio teroro prieš opozicijos elementus šalininkas. Rzymowski pakeltas į "ministerius" kelios dienos prieš tai, kaip San Franciscoje Molotovas smerkė fašistus.

IDOMIOS PRAKALBOS LIETUVOS ŽMONIŲ ŠALPOS REIKALU

PROF. K. PAKŠTAS, BALF CENTRO PEREIGUNAS, KALBĖS
CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJOJ BIRŽELIO 5 DIENĄ

National War Fondo pakvietas Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo centralinės raštinės pereigūnas, Prof. K. Pakštas, šiomis dienomis lankysis Binghamtone, Clevelande, Detroite ir kitur, kalbėdamas sveitintaučių ir lietuvių publikai Lietuvos šalpos reikalais. Savo keliuonėje Prof. Pakštas susustos ir Chicageje šios savaitės pabaigoje.

BALF'o Chicagos apskritis, norėdamas išnaudoti progą ir išgirsti naujaušį žinių iš Fondo veiklos, pakvietė Prof. Pakštą kalbėti. Prof. Pakštas yra visuomet idomus kalbėtojas, ir kuomet jis kalba Lietuvos žmonių dėl karo nukentėjusių šalpos reikalais, jis turi daug ko svarbaus pasakyti.

Ne tik visų BALF skyrių valdybos ir nariai, bet ir visi tie, kuriems rūpi

CHICAGOS ŽINIOS

PAŠTO PRANEŠIMAS

Karo Departamentas paskelbė, kad šimet, kaip ir pernai, siuntimas Kalėdų dovanų tar- naujantiems užjūry turi būti atliktas laiku nuo rugsėjo 15 iki spalio mėnesio 15 dienos.

Šituo laikotarpiu nebus rei- kalinga prašymo iš karių, kad jiems būtų dovanų pasių- sta. Tačiau ir šituo laikotarpiu tik vienas siuntinis nuo bet kurio vieno asmens tam pa- čiam kareiviui bus priimamas siuntimui tą pačią savaitę. Norint siųsti jam kitą siunti- nį reikės laukti kitos savaitės.

Karo Produkcijos Taryba užgyrė išdirbimą dėžių, ku- riose galima siųsti užjūrin do- vanas. Šitos dėžės gaminamos tikslu parūpinti stiprių ir pa- rankių siuntimui talpintuvų. Betgi Kalėdų dovanos bus ga- lima siųsti ir kitokiuose ta- lpičiuose, jeigu jie bus pa- kankamai tvirti.

Dovanos tarnaujantiems J. Valstijų laivynui, pakraščiu sargyboje ir marinuose gali- ma siųsti be jų reikalavimo arba prašymo dėl kuriuo lai- ku. Tačiau patartina ir į šius tarnybos skyrius siųsti Kalėdų dovanas ne vėliau, kaip spalio mėnesio 15 dieną kad jos tik- rai pasiektų adresatus prieš Kalėdas arba iki Kalėdų.

Dar vienas Jungtinių Valsti- jų pašto įspėjimas. Paštas ne- bepriima jokių siuntinių, laiškų ar kitokių adresuojamų karo belaisviams Europoje. Šiame fronte karas pasibaigė, belaisviai jau paleisti iš kon- centracijos stovyklų. Jeigu ku- rie asmenys buvo pasisuntę lai- škus ar pakietus pirm, negu tapo paskelbtas karo galas Europoje, tai tie siuntiniai bus sugrąžinti siuntėjams.

Paštas betgi tebepriima siuntinius karo belaisviams Tolimuose Rytuose. Jau nuo gegužės 17 dienos galima siųsti neilustruotus at- virukus į Norvegiją. Galima rašyti biznio arba šeimos rei- kalais ir pasidalinti informa- cijomis tais klausimais. Re- gistruotas paštas, pinigų ordė- riai, oro paštas ir sunkesni siuntiniai nepriimama siųsti paštu į Norvegiją kol kas.

Šį pranešimą parūpino Chi- cago pašta skyriaus viršinin- kas Ernest J. Krueger.

Isakymas Liečias Kalakutienos Parū- pinimą Pasilieka Galioje

Kaip žinoma, ryšium su tam tikromis Amerikos šventėmis, o taipgi tikslu aprūpinti pa- geidaujama maistu karines li- gonines, nustatytas kalakutien- os mėsos kiekis vis